

ÖPPEN FRITIDSVERKSAMHET

Konferens 29–30 nov 2018. Folkets Hus, Stockholm.

PROGRAM

- Öppen fritidsverksamhet för VEM och VAR?
- Mål och kvalitet i öppen verksamhet
- Inflytande och delaktighet
- Ungdomsarbete i sociala medier

Torsdag 29 november**09.00 Registrering och fika.****10.00 Inledning med konferenciären Linus Wellander, MUCF.****10.20 Plenum. Mål och ambitioner med öppen fritidsverksamhet för unga.**

Om europeisk ungdomspolitik och Europarådets rekommendation för arbete med unga. Om svensk ungdomspolitik och om vilket stöd Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) kan erbjuda den öppna fritidsverksamheten samt Göteborgs nyligen framtagna måldokument och hur detta kopplar till europeisk och svensk ungdomspolitik.

Medverkande: Anja Olin Pape, ordförande Europarådets Advisory Council on Youth. Lena Nyberg, generaldirektör MUCF. Linda Johanessen, områdeschef Kultur och Fritid och ansvarig för Göteborgs stadsdelars målformuleringsprocess.

11.00 FMLY RIOT

Svensk soul/indie pop. Vilhelmina och Tuva Westman, Mäster Olofsgården, Stockholm.

11.20 Panelsamtal.

Hur tar vi Europarådets rekommendation och den statliga ungdomspolitiken in i den kommunala verksamheten och vilket stöd behöver vi från staten för att lyckas.

Medverkande förutom inledningstalarna: Tina Wallgård, avdelningschef Fritid barn och unga, Solna. Maria Wallengren, kultur- och fritidschef, Falköping, samt ordförande för Sveriges Fritids- och Kulturchefsörening. Sussie Johansson, enhetschef förebyggande ungdomsinsatser, Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, Stockholm stad. Petri Peltonen, Fritidschef Vallentuna. Moderator Marwa Chebil, MUCF.

12.00 Lunch**13.00 Seminarier. Pass 1.****1 A. Att arbeta utanför gården. Syfte, mål, metoder och erfarenheter.**

Det finns flera sätt att arbeta för att nå ut till nya grupper och de som inte kommer av sig själv. Uppdrag och yrkestitlar varierar: fältarbetare, utåtriktade fritidsledare, mobila fritidsledare, områdeskoordinatorer m.fl. I detta seminarium undersöker vi vilka likheter och skillnader som finns i uppdrag, metoder och vilka målgrupper som avses.

Medverkande: Inger Nilsson, verksamhetschef Ekerö fritidsgårdar. Anna Fredriksson, fritidsledare, Borlänge. Christian Stållros, fältgruppen i Lund.

1 B. Mål och uppdrag för öppna ungdomsverksamheten.

På europeisk nivå pågår ett intensivt politiskt arbete och många projekt för att utveckla den öppna ungdomsverksamheten och stärka dess position. Inom såväl EU som Europarådet fattas beslut och antas dokument som tydliggör ungdomsarbetet och framhäver dess vikt såväl för unga som för ett öppet och inkluderande samhälle.

Vad är det som sägs och vad innebär det för kommunerna och det lokala ungdomsarbetet? Hur kan vi använda dessa dokument för att utveckla verksamheten och stärka dess position i relation till politiken och andra verksamheter? Deltagarna har möjlighet att diskutera och ge feedback avseende "European Charter on Local Youth Work" som lanseras våren 2019.

Medverkande: Jonas Agdur, medlem i Europarådets arbetsgrupp för ungdomsarbete.

1 C. How to politicize youngsters.

Ungdomsarbetare från Bryssel berättar om hur de arbetar med ungdomsinflytande och diskuterar tillsammans med deltagarna möjligheter och hinder för ungdomsinflytande. Detta seminarium hålls delvis på engelska.

Medverkande: Lisbet Meyns, Algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport – Jeugddienst. Ali Abdelzadeh, Delegationen mot segregation (DELMOS).

1 D. Trygga mötesplatser för alla.

Vad krävs av organisation och personal för att skapa trygga mötesplatser för alla grupper av unga?

Vårvindens fritidsgård invigdes 1967 och ligger i Biskopsgården Göteborg. Hösten 2014 plågades gården av ungdomsgrupper som skapade stor oreda genom skadegörelse, hot och våld. Till slut tröttnade chef och personal på den destruktiva utvecklingen och beslutade sig för att genomföra en förändring. Enhetschef Filip Plan och Fritidsledare Susanne Lundberg har varit med genom hela processen. De berättar om vilka faktorer som gjorde att Vårvindens fritidsgård blev en trygg mötesplats för både personal och besökare.

Medverkande: Filip Plan och Susanne Lundberg, Fritid Västra Hisingen.

1 E. Vem ska få något att hända?

I det ideala fritidsarbetet ingår att verksamheten ska utgå från deltagarnas förslag och delaktighet. Men ibland behövs också verksamhet som planeras av ledarna. Diskussion om: Hur skapa delaktighet, inflytande, stimulera ungas egna initiativ? Kan vi samtidigt ha personalplanerad verksamhet för att visa på nya möjligheter och nå nya grupper?

Medverkande: Diana Pettersson Svenneke, koordinator, Kunskapscentrum för Fritidsledarskap (KC) och Fredrik Thelander, Svenska Settlementförbundet (SSF).

14.30 Fika**15.00 Seminarier. Pass 2.****2 A. Öppen verksamhet för besökargruppen eller hela målgruppen?**

Hur ledarnas fokus på besökargruppen påverkar deras ledarskap och verksamhetens innehåll. Mårten Roosvall blandar teoretiska infallsvinklar med empiriskt material från studentuppsatser.

Medverkande: Mårten Roosvall, fritidsledarutbildningen Skarpnäcks folkhögskola.

2 B. New Nordic Neighborhood.

Ett modernt grannskapskoncept där fritidsledaren har en viktig roll som koordinator för goda krafter i närsamhället för att stärka gemenskap, trygghet och kreativitet. Det handlar dels om hur man arbetar övergripande och dels om enskilda beståndsdelar i konceptet som t.ex. digitala verktyg.

Medverkande: Bo Andersson, generalsekreterare Föreningen Norden. Said Mekahal, sektionschef, Allaktivitetshusen i Malmö stad. Mikkael Ringman, IT-utvecklare, Settlementiliitto, Finland.

2 C. Vad är indikatorer (tecken) på god kvalitet och hur kan vi veta att vi har det?

I ett kombinerat seminarium/workshop presenteras handboken "Inspiring Quality Youth Work - Using indicators to strengthen the quality of youth work". Boken innehåller en uppsättning kvalitetsindikatorer för ungdomsarbete och beskriver hur vi kan arbeta med dessa för att utveckla verksamheten. Efter presentationen har deltagarna möjlighet att applicera handboken på sin egen verksamhet och forma en uppsättning indikatorer som de kan använda för att följa upp verksamheten.

Medverkande: Sara Lesch, verksamhetsutvecklare, KEKS.

2 D. Att arbeta med hbtq-inkludering i öppen fritidsverksamhet.

Den öppna fritidsverksamheten hör till den typ av verksamhet som är bland de vanligaste att hbtq-certifiera sig via RFSL. Hur jobbar certifierade verksamheter med hbtq-inkludering? RFSL berättar om hbtq-certifieringen med fokus på öppen fritidsverksamhet.

Ung i Halmstad har under ett års tid erbjudit träffar för personer mellan 12-25 år som identifierar sig som HBTQ+. Sommaren 2018 fick fyra unga mellan 17-18 år tillsammans med en ledare möjlighet att delta i ett utbyte, med fem EU-länder finansierat av Erasmus+, med fokus på HBTQ+ och jämlikhetsfrågor ur ett interkulturellt perspektiv.

Medverkande: Linn Gulbrandsen, utbildare och utvecklingsamordnare, RFSL. Ellen Samuelsson, processledare kultur och unga, Ung i Halmstad samt ungdomar som deltagit i utbytet.

2 E. Projekt ID - om unga med funktionsvariation/er och sociala medier.

Seminarier lyfter fram Fritidsforums arbete med projekt I.D, där unga och internetvanor/sociala medier är i blickfånget. Seminariet belyser också vad forskningen/Ung Livsstil studerat kring kompisrelationer och fritidsgårdarnas aktiviteter för unga i gymnasieskolan.

Medverkande Fredrik Thelander, Fritidsforum. Linda Lengheden, Ung Livsstil.

16.30 Återsamling

17.00 Slut för idag

Fredag 30 november

09.00 Morgonsamling

09.15 Seminarier. Pass 3.

3 A. Öppen verksamhet för alla?

Varför är det så svårt att nå andra än stammisar och killar? Men det går med medvetet arbete! Vi vet vilka områden och vilka metoder vi måste jobba med. Seminariet inleds med några strukturella modeller kring vad som krävs och bjuder därefter in till diskussion, redovisning av forskning och goda exempel från olika projekt och verksamheter.

Medverkande: Diana Petterson Svenneke, KC och Skarpnäcks folkhögskola. Linda Lengheden, forskare vid Ung Livsstil och projektledare Esplanads ungdomshus Täby. Marwa Chebil, MUCF och bl.a. projektet Flickor med begränsat livsutrymme.

3 B. Kvalitet förutsätter kvalificerade ledare.

Hur rekrytera och behålla kompetent personal? Vad krävs av personal i öppen fritidsverksamheten i termer av attityder, kunskaper och färdigheter?

Medverkande: Eva Gullstrand, ordförande Fritidsledarskolorna och kursansvarig Fritidsledarutbildningen Hvilans folkhögskola. Tor Ohlsson, processchef Kultur- och Fritidsförvaltningen i Lund. Berit Markstedt, fritidschef i Skellefteå. Maria Wallengren, kultur- och fritidschef i Falköping samt ordförande i Sveriges Fritids- och Kulturchefförening.

3 C. Vad är Youmo?

Youmo-projektet stöder unga nyanländas hälsa och deltagande i samhället genom ökad kunskap om hälsa, sexualitet och jämställdhet. Du får introduktion till Youmo, nyanländas villkor och om varför det behövs särskilda informationsinsatser för nyanlända. Vi visar webbsidan youmo.se samt bekantar oss med och prövar vägledningen "Youmo i praktiken".

Medverkande: Emelie Mire Åsell och Roh Petas, utvecklingsledare MUCF.

3 D. Unga leder unga.

Allt fler kommuner och organisationer genomför ledarutbildningar för unga och ger uppdrag till "äldre besökare". Vad innehåller dessa utbildningar, vilka uppdrag får unga och vilka erfarenheter finns? Hur är våra förutsättningar för att hantera unga som "volontärer"?

Medverkande: Ungdomar från Jogerencentrum De Poort's-Hertogenbosch, Holland. Tova Porseby och Elsa Karlsson, Unga Leder Unga-ledare från åk 9, Kågeskolan i Skellefteå. UngPuls, Linköping.

3 E. Unga och nätet

– därför är fritidsledaren en nyckelperson.

Varför saknar så många unga vuxenstöd i sin nätanvändning, vilka hinder finns det och varför fritidsgården/mötesplatsen är ett bra ställe att övervinna dem.

Medverkande: Elza Dunkels, forskare vid Umeå universitet.

3 F. Att stimulera ungas egenorganisering.

Vad kan ungas föreningsbildande leda till? Vilka vinnningar kan det ge och på vilka sätt kan unga stärkas med föreningsbildande? Hur kan det bidra till ungas inflytande? Unga från föreningar delar med sig av egna erfarenheter och upplevelser.

Medverkande: Frida Dahlberg, Fritidsförbundet m.fl.

10.45 Fika och mingel.

Här har du möjlighet att samtala med dagens föreläsare vid temabord.

11.30 Plenum: Järnvägssjuka och juvenism.

Varför används ordet skärmtid som om allt som görs vid en skärm är en enda aktivitet? I den här föreläsningen förklaras

synen på varför ungas nätanvändning färgas av tekniksyn, barnsyn och moralism. Elza Dunkels ger förslag på hur vi kan komma vidare från känslomässiga till rationella resonemang så att fler unga kan få stöd av vuxna i sin nätanvändning. Elza ger också de fem viktigaste nätsäkerhetsråden till barn ur serietidningen Bamse.

Föreläsare: Elza Dunkels, forskare vid Umeå universitet.

12.10 Plenum: Utmaningar för den öppna fritidsverksamheten.

Medverkande: Representanter för KEKS, SSF, Fritidsförbundet, Fritidsledarskolorna, FYR, KC, MUCF och Fritidsforum.

13.00 Konferensen slut i samband med lunch.

KUNSKAPSCENTRUM FÖR FRITIDSLEDARSKAP

KC vill bidra till utvecklingen av öppen fritidsverksamhet och fritidsledaryrket. Detta sker genom regional samverkan där aktuella utvecklingsbehov definieras och följs upp genom olika former av fortbildning, utvecklingsprojekt och erfarenhetsutbyten gällande metoder och ledarskap i öppen fritidsverksamhet. Medlemmar är kommuner och folkhögskolor i Stockholmsområdet och Östergötland.

www.fritidsledarskap.se

FRITIDSFÖRBUNDET

FÖR BARN OCH UNGA MED FUNKTIONSARIATIONER

Vi är för dig som är ung med funktionsvariation. Hos oss kan du bilda egna föreningar utifrån intresse, delta i projekt, söka mindre projektbidrag och träffa andra unga i hela Sverige. Fritidsförbundet bildades 2015 och är en plattform för unga med funktionsvariationer för att tillsammans påverka villkoren för den fria tiden. Vi är aktiva i International Federation of Settlements and Neighbourhood Centers, IFS, med rådgivande status i FN.

www.fritidsforbundet.se

Vi opinionsbildar, utvecklar, utbildar, nätverkar och stödjer ungas empowerment. Vi gör en särskild satsning för att tydliggöra den kommunala öppna fritidsverksamhetens roll för social hållbar utveckling som är en förutsättning för demokrati. Settlementförbundet är aktivt i International Federation of Settlement and Neighbourhood Centres, IFS, med rådgivande status i FN. Vi är iderörelsen för öppen fritidsverksamhet allt sedan 1937.

www.settlementforbundet.se

FRITIDSLEDARENS YRKESROLL

Föreningen arbetar för att stärka fritidsledarens yrkesroll och yrkesetik samt att synliggöra fritidsledarens funktion och samhällsnytta. FYR är rikstäckande och samverkar med andra aktörer som tex SSF, Fritidsforum och Fritidsledarskolorna. FYR är opinionsbildare och finns på olika forum där fritidsledare möts. FYR arbetar för att fler fritidsledare ska engagera sig och kunna skapa olika möjligheter för dialog för fritidsledare.

www.fyr.nu

Kvalitet och kompetens i samverkan

Nätverket för dig som vill:

- Ha tydliga och mätbara mål.
- Kunna följa upp, redovisa och utveckla verksamheten ihop med andra.

”Meningsfull fritid” är det som väcker ungas engagemang och vilja till ansvarstagande. Det är först när vi tar tillvara ungas erfarenheter och kompetens, när delaktighet går från ord till handling, som verksamheten blir både kul och attraktiv.

www.keks.se

fritidsledarskolorna

FOLKHÖGSKOLOR I SAMVERKAN

Utbildning till fritidsledare i Sverige har sedan 70-talet bedrivits på folkhögskolor. Idag finns det ett 20-tal skolor som arbetar utifrån samma utbildningsplan men med lite olika inriktningar.

Syftet är att utbilda fritidsledare för praktiskt pedagogiskt arbete.

Efter utbildningen ska fritidsledaren kunna initiera, analysera, leda och utveckla verksamheter utifrån individen och samhällets behov.

www.fritidsledare.se

Fritidsforum

Vi driver på och agerar för öppna och demokratiska mötesplatser för alla åldrar. Vi är en viktig kraft för ungas självorganisering, empowerment och självbestämmande. Vi arbetar för ungas möjlighet att bygga nätverk lokalt, nationellt och internationellt. För oss är mötet det väsentliga. Vi står för ömsesidighet, öppenhet, ansvar, likvärdighet, frivillighet. Vi tror på ungas egna krafter och resurser.

www.fritidsforum.se

Ung. Fri. Tid.

Tema Öppen fritidsverksamhet

När 29-30 november 2018

Var Stockholm, Folkets hus Barnhusgatan 12-14

Information urzula.diaz.diaz@settlementforbundet.se